

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

4'üncü Toplantı

9 Ocak 2019 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ilk mesajlarını verdiği toplantının ilk bölümünün basına açık, daha sonraki bölümünün basına kapalı yapılacağına ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun, Türk dış politikasındaki son gelişmeler hakkında sunumu

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU
4'üncü Toplantı
9 Ocak 2019 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dışişleri Komisyonu saat 11.00'da açıldı.

Komisyon Başkanı Volkan Bozkır, Komisyonun bugünkü gündemine ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ilk mesajlarını verdiği toplantının ilk bölümünün basına açık, daha sonraki bölümünün basına kapalı yapılacağına ilişkin bir açıklama yaptı.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu tarafından Türk dış politikasındaki son gelişmeler hakkında sunum yapıldı. Sunumun bir bölümü basına kapalı gerçekleştirildi.

Komisyon gündeminde görüőülecek başka konu bulunmadığından 13.23'te toplantıya son verildi.

9 Ocak 2019 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YILDIZ (Denizli)

SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır.

Dışışleri Komisyonunun 27'nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılıının 4'üncü toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ve Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ilk mesajlarını verdiği toplantının ilk bölümünün basına açık, daha sonraki bölümünün basına kapalı yapılacağına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Bugün Sayın Dışışleri Bakanımız Mevlüt Çavuşoğlu Komisyonumuzu teşrif ettiler. Türk dış politikasındaki son gelişmeler hakkında Komisyonumuza bilgi verecekler. Gerçekten, bu kadar yoğun gündemi içinde ve özellikle son günlerde yaşamakta olduğumuz son derece aktif gelişmeler ışığında kendisinin Komisyonumuzu, vakit ayırarak, teşrif etmesi bizi son derece onurlandırdı. Komisyonumuz adına kendisine çok teşekkür ediyorum.

İzin verirseniz toplantının ilk bölümünde, Sayın Bakanımızın bize ilk mesajlarını verdiği bölümü basına açık yapacağız, bilahare basına teşekkür edeceğiz.

Toplantımızda Millî Savunma Komisyonu Başkanımız Sayın İsmet Yılmaz, AB Uyum Komisyonu Başkanımız Kasım Gülpınar ve Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Delegasyonu Başkanımız Sayın Çağatay Kılıç da misafirimiz olarak yer alıyorlar. Onlara da Komisyonumuz adına hoş geldiniz diyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

III.- SUNUMLAR

1.- Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun, Türk dış politikasındaki son gelişmeler hakkında sunumu

DIŞIŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Çok teşekkür ediyorum.

Çok Değerli Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, buraya konuk olarak katılan yine farklı komisyonlarımızın başkanları ve çok saygıdeğer milletvekilleri; Sayın Volkan Bozkır'a daveti için çok teşekkür ediyorum.

Kısa bir süre önce bütçe müzakereleri sırasında dış politikamızın önceliklerini, girişimci ve insani dış politikamızı nasıl uygulamaya çalıştığımızı siz değerli milletvekillerimizle hem Bütçe Komisyonunda hem de Genel Kurulda değerlendirmiştik. Bugün, baştan sona, dış politikamızda neler yapıyoruz, bunları anlatmak yerine bugünlerde gündemimizde olan ve öncelik verdiğimiz konulara değinip daha sonra sizlerin sorularına cevap vermek istiyorum. Esasen, yüce Meclisimiz, Gazi Meclisimiz ve komisyonlarımız ne zaman arzu ederse, dış politikamızla ilgili bilgi vermeye de hazır olduğumuzu sözlerimin başında söylemek isterim.

Sizlerin de yakından takip ettiği gibi, gündemimizdeki öncelikli konulardan bir tanesi Suriye'dir. Suriye'deki konulara gelince, birden fazla önemli konuyu aynı anda takip ediyoruz. Bunlardan bir tanesi, ABD'nin çekilme kararından sonra bu süreci nasıl koordine edebiliriz? Bir taraftan çekilme kararı alan ABD'yle bu işi nasıl koordine ederiz, bunun çalışmalarını sürdürüyoruz Dışışleri Bakanlığı olarak, yine diğer kurumlarımız bu çalışmalarını muhataplarıyla sürdürüyor. Dün Bolton ve James Jeffrey, aynı zamanda Genelkurmay Başkanı Dunford da Ankara'daydı ve İbrahim Kalın Bey, yine Bakan Yardımcımız Sedat Bey, aynı şekilde, Genelkurmaydan ve yine Milli İstihbarat Başkanlığımızdan arkadaşlarımızla bu toplantıları gerçekleştirdiler. Görüyoruz ki ABD'nin bu kararından ABD'yi vazgeçirmek için çaba sarf eden ülkeler de var, ABD içinde de farklı sesler var; tüm bunları konsolide etmeye çalışıyoruz, muhataplarımızla bu konuları enine boyuna değerlendiriyoruz. Son günlerde ABD'nin mazeret olarak özellikle işte, "Kürtleri öldürmeyin" gibi söylemlerini de şiddetle reddettiğimizi zaten defaatle söyledik, Sayın Cumhurbaşkanımız da dün grup konuşmasında bunu açık, net bir şekilde vurguladı.

Esasen, buradan çekilmekte ABD'nin bazı zorlukları olduğunu görüyoruz. Bir terör örgütüyle bu kadar iç içe olduktan sonra, bu kadar angaje olduktan sonra terör örgütünden ayrılmak o kadar da kolay olmuyor, ABD'nin karşı karşıya kaldığı zorluklardan bir tanesi bu ama kendi içinde farklı kurumlardan farklı seslerin geldiğini de görüyoruz. Diğer taraftan tabii, başta Batılı muhataplarımız olmak üzere ama özellikle de Astana formatında birlikte çalışageldiğimiz Rusya ve İran'la da bu süreci koordine etmek istiyoruz. Buradan doğacak boşluktan özellikle terör örgütleri faydalanmasın, ne DEAŞ ne YPG/PKK, bizim için hepsi aynıdır. Diğer taraftan, yine başka sorunların ortaya çıkmaması için bugüne kadar birlikte çaba sarf ettiğimiz, birlikte çalıştığımız ortaklarımızla da süreci değerlendiriyoruz. Bu anlamda Moskova ziyaretimizi zaten takip etmiştiniz, aynı şekilde, İran'la da yakın temas içindeyiz, görüşmelerimizi sürdürüyoruz. Seversiniz, sevmezsiniz yani bunu ABD ve diğer ülkeler için söylüyorum, İran da Suriye'de bir aktördür, dolayısıyla burada var olan aktörlerle yapıcı bir şekilde çalışmaya devam etmemiz lazım.

İkinci unsur ise terörle mücadele. Terörle mücadele konusunda kararlılığımızı herkes gördü, sınırlarımızın ötesinde var olan terör örgütlerinin hepsiyle başından beri mücadele ettik, bundan sonra da mücadele edeceğiz. YPG ve PKK'nın Suriye topraklarında güçlenerek ülkemize tehdit oluşturmasının önüne geçmek için gerekli tedbirlerimizi aldık, adımlarımızı nasıl Afrin'de attıysak, nasıl Fırat Kalkanı'yla yine Fırat Nehri'nin batısında, Cerablus bölgesinde ve El Bab'a kadar adımlarımızı attıysak Fırat'ın doğusunda da bu adımları atmaktan hiçbir zaman çekilmeyeceğiz.

Diğer taraftan, işin insani boyutuyla da yakından ilgileniyoruz ve Birleşmiş Milletler başta olmak üzere Avrupa Birliğiyle, bir taraftan Suriyeli mülteciler, diğer taraftan şimdi Suriye'ye dönmeye başlayan 300 binden fazla Suriyeli ve diğerlerine de insani yardımları nasıl oluşturabiliriz, bunların geri dönmesi için neler yapabiliriz, bunları tüm uluslararası camiayla birlikte yürütmeye çalışıyoruz.

Suriye'de en önemli süreç siyasi süreçtir ve İdlib'deki durumun şu anda olduğu gibi muhafaza edilmesidir ve İdlib muhtirasının tam olarak uygulanması için özellikle Rusya'yla ve İran'la birlikte çalışıyoruz. Sahada zorluklar var ama bunların üstesinden geliyoruz. Bir taraftan rejimin siyasi çözüm yerine askerî çözümü tercih etmesi, diğer taraftan sahada radikal grupların olması -ki son zamanlarda bazı çatışmalar da var- işimizi zorlaştırırsa da bugüne kadar bu İdlib muhtirasının uygulanmasında bir sorun yaşanmadı, bundan sonra da yaşanmasını arzu etmiyoruz. İdlib muhtirasının uygulanması neden önemli? Siyasi çözüm için yani rejim ile muhalifler arasında bugüne kadar zor da olsa bizlerin de desteğiyle yürütmeye çalıştığımız siyasi süreçte artık belli bir aşamaya geldik. Nedir bu? Anayasa Komisyonunun kurulmasıdır. Cenevre'de 3 Dışışleri Bakanı olarak bir araya geldiğimiz zaman BM

Özel Temsilcisiyle beraber Anayasa Komisyonu kurulması için çok önemli mesafe katettiğimizi söylemek isterim. Şimdi, birkaç ismin dışında özellikle sivil toplum listesinde de bir mutabakat var. O isimler üzerinde de özellikle rejimin garantörleri Rusya ve İran'ın rejimle birlikte çalıştığını görüyoruz, bunların detaylarına, eğer sorularınız olursa daha sonra gireriz. Yani Türkiye olarak Suriye'deki gelişmelerin tüm boyutunda varız, yapıcı bir şekilde varız, Suriye'nin sınır bütünlüğünü, toprak bütünlüğünü destekliyoruz, Suriye'nin istikrarı, barışı ve huzuru bizim için de çok önemlidir.

Diğer taraftan, hemen diğer komşumuz Irak'ta seçimden sonra kapsayıcı bir hükümet kuruldu, birkaç bakan henüz daha atanmadı ve geçtiğimiz günlerde Irak Cumhurbaşkanı Berham Salih Dışışleri Bakanı ve bazı diğer bakanlarla beraber ülkemize bir ziyaret gerçekleştirdi yani 2019'un ilk ziyareti Irak tarafından ülkemize gerçekleştirildi ve son derece faydalı bir ziyaret oldu. Bir taraftan, bu kapsayıcı hükümeti desteklerken, yine gerek terör problemi gerekse başka sorunlar sebebiyle yıkılan, yakılan bir ülke hâline geldi. Yani Irak'ın yeniden inşası çok önemli, bu konuda da Türkiye'den beklentiler yüksek, bunları değerlendirdik. Enerji konusunda, yine güvenlik konusunda, PKK'yla mücadele konusunda tüm düşüncelerimizi ve politikalarımızı paylaşma imkânımız oldu. Önümüzdeki süreçte Irak'la komşu bir ülke olarak ve stratejik bir ilişkimiz olan kardeş bir ülke olarak ilişkilerimizi daha da geliştirmek konusunda mutabık kaldık. Enerji ve ticaret gibi, yeni gümrük kapılarının açılması, özellikle çifte gümrük vergilerinin önlenmesi gibi konularda da mutabıkız, çalışmaya devam edeceğiz.

Yine, bu yılın içinde bir ziyaret de Pakistan'dan geldi. Pakistan'daki sorunları biliyoruz ama Pakistan'la bizim tarihî bağlarımız var, coğrafi olarak biraz uzak gibi görünsek de ama birbirine çok yakın iki kardeş ülke ve Pakistan'ın özellikle Afganistan'da barışın sağlanabilmesi için oynayabileceği rolü çok iyi biliyoruz, NATO'da ve diğer platformlarda Pakistan'ı dışlayarak Afganistan'da herhangi bir adım atılamaz. Dolayısıyla terörle mücadele dâhil her alanda Pakistan'ın desteğini almamız gerektiğini söylüyoruz.

Bölgede gelişmeleri takip ederken Kerç Boğazı'ndaki krizin aşılması için yoğun çaba sarfediyoruz. Diğer taraftan Kırım ve Ukrayna'nın sınır bütünlüğü konusundaki politikalarımız belli, Rusya'yla bazı konularda görüş ayrılığımız var ama bunlar, diğer alanlarda attığımız stratejik adımların önünde engel değildir. Önümüzdeki süreçte Sayın Cumhurbaşkanımızın da Rusya ziyareti olacak ve Soçi formatında üçlü zirve dönüşümlü olarak yine tekrar Rusya'da gerçekleştirilecek. Tüm bunların hazırlıklarını arkadaşlarımızla beraber sürdürüyoruz.

Diğer taraftan, bölgemizde yakından takip ettiğimiz "millî politikamız" dediğimiz, "millî davamız" dediğimiz Kıbrıs sürecinde de mayısa kadar herhangi bir müzakerenin başlaması, Avrupa Parlamentosu seçimlerinden dolayı, gerçekçi görünmüyor. Biz o zamana kadar gayriresmî bir şekilde tüm taraflarla görüşmelerimizi sürdürerek bu sefer neyi ne için müzakere edeceğimizi önceden tüm taraflar arasında, adada iki taraf ve garantör ülkeler arasında bir mutabakata varılarak müzakereye başlamasından yanayız, aksi takdirde yine tüm çabalarımız yarıda kalacaktır. Crans-Montana'da olduğu gibi bizim tüm iyi niyetimize rağmen Rum tarafı hiçbir şeyi Türk tarafıyla paylaşmak istemediği için Genel Sekreter maalesef Crans-Montana'yı sonlandırmak zorunda kaldı. Ege dâhil Doğu Akdeniz'deki gelişmeleri yakından takip ediyoruz ve yeni gelecek platformumuzla beraber Kıbrıs etrafında kazılara, sondajlara biz de başlıyoruz. Şu anda FATİH 1 gemimiz Alanya-1 bölgesinde sondajlara başladı, 2'nci gemimiz de ulaşmak üzere, onu da yine Kıbrıs etrafına göndererek sondajlara başlayacağız. Burada, Kıbrıs etrafında biz sondajlara karşı değiliz ama Kıbrıs Türk halkının da buradaki haklarına garanti altına almamız lazım. Avrupa Birliğinden de yine beklentimiz budur, uluslararası camiadan da öyle. Öyle görünüyor ki

Rum kesimi her ne kadar sözlü olarak Kıbrıs Türk halkının burada haklarının olduğunu kabul etse de bunu garanti altına almaktan kaçınıyor ve bu bölgenin istikrarı, barışı bizim için önemlidir, yakından takip ediyoruz.

Çok değerli arkadaşlar, Avrupa Birliğiyle, 2 bakanlık birleştiği için artık Bakanlığımız bünyesinde Avrupa Birliği Başkanlığı olarak bu süreci bakan yardımcılarımız ve arkadaşlarımızla, aynı kadrolarla yürütmeye çalışıyoruz. İlişkilerimizde yeni sayfalar demeyeyim ama daha pozitif bir ortam oluşması için iki tarafın da çabaları var ama zorlukların da farkındayız. Yine bir Avrupa Parlamentosu seçimi öncesi bazı Avrupa ülkelerinin özellikle Türkiye'nin AB'ye üyeliğine karşıtlığının devam etmesini bekliyoruz; bu, doğal. Diğer taraftan, Avrupa Birliği kurumlarıyla ilişkilerimizi güçlendirmek için karşılıklı adımlar atıyoruz ve vize serbestisi, Gümrük Birliği Anlaşması'nın güncellenmesi, diğer taraftan, göç mutabakatımızın devam ettirilmesi, terörle mücadele gibi birçok alanda iş birliğimizi sürdürüyoruz, karşılıklı toplantılarımız, çalışma gruplarımız, geçtiğimiz yılda olduğu gibi bu yıl içinde de bir takvim oluştu, yine gerçekleştirilmeye devam edecek. İki gün önce Stilianidis'i ülkemizde ağırladık, özellikle Suriye'den gelen göçmenlere Avrupa Birliğinin yapacağı yardımların koordine edilmesi, insani boyutu, sivil boyutu ve Suriye'ye dönenlerle ilgili ne yapabileceğimizi birlikte değerlendirdik. Diğer taraftan, Reform Eylem Grubumuz geçtiğimiz yıl içinde 2 defa toplandı ve şu anda Adalet Bakanlığımız yargı reformu stratejisi üzerinde yoğun bir şekilde çalışıyor, diğer kurumlarımızla birlikte bizim Dışışleri Bakanlığımız da gerekli katkıyı sağlıyor. Bu süreci yine, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyiyle beraber sürdürüyoruz. Avrupa Birliği sürecinde attığımız her adım esasen Avrupa Konseyinde taahhütlerimizin de yerine gelmesine vesile oluyor veya Avrupa Konseyiyle ortak çalışmalarımız olsun, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi ya da İnsan Hakları Mahkemesiyle ilgili olsun attığımız her adım yine Avrupa Birliği sürecinde ilişkilerimize önemli katkı sağlıyor, ikisini bir bütün olarak görüyoruz; bugün Akif Çağatay Kılıç arkadaşımız da AKPM Türk Heyeti Başkanı olarak burada bulunuyor. Önümüzdeki süreci tabii sadece Avrupa Birliği-Türkiye ilişkileri, Avrupa Konseyi-Türkiye ilişkileri olarak görmememiz lazım. Her iki kurum içinde yaşanan sorunları da iyi değerlendirip analiz edip ona göre politikalarımıza da yön vermemiz gerekiyor. Önümüzdeki Avrupa Parlamentosu seçimleri, mayıs ayındaki seçimler gerçekten Avrupa Birliğinin geleceği bakımından önemli bir seçim olacak çünkü ulusal meclislerde artan ırkçı partilerin gücü ya da sandalye sayısı Avrupa Parlamentosuna da pek muhtemel olarak yansiyacak. Keza, yine, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisine de ulusal meclislerden seçilen milletvekilleri -bizde olduğu gibi- gönderiliyor. Son zamanlarda ırkçı milletvekili sayısının orada da arttığını görüyoruz ve maalesef Avrupa kurumlarında da, özellikle hukuki görüş belirtmesi gereken kurumlarda da son zamanlarda ideolojinin ağır bastığını görmeye başlıyoruz. İşte, bu trendler nereye gidecek, bizleri nasıl etkileyecek, Avrupa kurumlarını ve Avrupa'nın geleceğini nasıl etkileyecek? Bunlara sadece ikili ilişkiler açısından bakmamamız lazım, daha geniş bir vizyonla bunları değerlendirip yüce Meclisimizin ve bizlerin politika belirlemede fayda var diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, Kafkasya'daki gelişmeleri, Azerbaycan'la olan ilişkilerimizi, yine, Türk dünyasıyla güçlenen bağlarımızı uzun uzun anlatabilirim ama sizler de bunları zaten takip ediyorsunuz. Ama Balkanlar'da artan gerginlikten endişe duyduğumuzu özellikle vurgulamak isterim. Bir taraftan, Batılı ülkeler ile bazı diğer ülkeler arasında bir rekabet alanı oluşturulmaya çalışılıyor; diğer taraftan, Kosova ile Sırbistan arasındaki artan gerginlik gerçekten bölgenin istikrarını etkiliyor. Bosna Hersek'teki seçimden sonra Avrupa Birliği karşıtı bir partinin temsilcisinin -Dodik'in- yine Konseye seçilmesi ve henüz hükümetin kurulmaması... Yine, Makedonya'daki isim sorununun çözülmesi önemli ama hâlen durumun kırılğan olduğunu görüyoruz. Biz her zaman Makedonya halkının aldığı kararın arkasında olacağımızı söylüyoruz. Tüm bu gelişmeler esasen Balkanlara daha fazla önem vermemiz gerektiğini gösteriyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde gerçekten gerek Cumhurbaşkanımızın Sırbistan

ve Kosova Cumhurbaşkanını araması, bizlerin yaptığı ziyaretler ve gerekse yine Sırbistan ve Bosna Hersek arasında, Belgrad ile Saraybosna arasında otoban projesinin başlaması, kalkınma projelerinin devam etmesi gibi ekonomik kalkınmaya dair her alanda yapıcı katkılarımızı sürdürüyoruz.

Bölgemizdeki krizleri çözerken tabii bölgemizin hemen ötesinde Yemen sorununun çözülmesi bu sene önceliklerimizin arasında olacak. Gerçekten orada bir insani dram var. Yer yer insani yardımlarımızın ulaştırılmasında bile zorluklar yaşıyoruz kuşatmalardan dolayı ve çok sayıda insan açlıktan, koleradan, salgın hastalıklardan öldü ve gerçekten zor durumda yaşıyorlar. İslam İşbirliği Teşkilatının Dönem Başkanı olarak -Zirve Başkanlığını Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan yürütüyor- dün de Yemen Dışışleri Bakanıyla telefonda görüştüm, önümüzdeki günlerde İslam İşbirliği Teşkilatı Yemen Temas Grubu Toplantısı'nı da gerçekleştireceğiz, belki ocak ayının sonunda ya da şubat ayında olabilir, zamanını Yemen Dışışleri Bakanıyla beraber belirleyeceğiz. Yemen'deki sorunun çözülmesi, savaşın bitmesi konusunda katkılarımızı sürdüreceğiz. Sadece BM'nin çabalarını desteklemek yetmez, Türkiye olarak da yine katkı sağlayacağız.

Aynı tavrımızı Libya için de geçerlidir. Geçtiğimiz günlerde Libya'ya bir ziyarette buldum. Yavaş yavaş kendisini toparlamaya başlayan bir ülke, bütçesi ilk defa artı verdi gerek petrol satışları, doğal gaz satışlarından dolayı gerekse bazı yaptıkları reformlar sayesinde ama ülkede gerçekten sorunlar ciddi bir şekilde devam ediyor; dışarıdan ciddi müdahaleler var, taraf tutanlar var ve güvenlik problemi var. Ülkenin bir taraftan seçime hazırlanırken diğer taraftan karşı karşıya kaldığı sorunlarla da mücadele etmesi gerekiyor. Nasıl NATO şimdi Irak'ta yeni hükümet kurulduktan sonra Irak'ın askerî ve güvenlik güçlerini eğitecekse aynı desteğin Libya'ya verilmesi gerektiğini en son NATO Dışışleri Bakanları Toplantısı'nda gündeme getirdik. Libya'yla ilgili süreci de yakından takip ediyoruz, yapıcı bir katkı sağlıyoruz ve Birleşmiş Milletlerin çabalarını destekliyoruz, uluslararası camiayla birlikte hareket ediyoruz ve Libya'nın da bölünmemesi için gerekli tavrımızı sergiliyoruz.

Birleşmiş Milletler çatısı altında önümüzdeki süreçte barış için ara buluculuğu, aynı inisiyatifi AGİT örgütüne de -Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatına da- biliyorsunuz taşıdık. Yine orada da Finlandiya'yla beraber bunu iki eş başkan olarak sürdürüyoruz. İslam İşbirliği Teşkilatına da bu mekanizmayı yine Zirve Başkanı olarak biz getirdik ve bu sene yeniden canlandıracağımız bir inisiyatif de Medeniyetler Arası İttifak. İspanya'yla biliyorsunuz eş başkanlığını sürdürüyoruz, her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğumuz Medeniyetler Arası İttifak girişimini canlandırarak hepimizin endişe duyduğu bu ırkçılık, yabancı düşmanlığı, İslam düşmanlığı, kendisinden olmayan herkese karşı hoşgörüsüzlüğe karşı belki bir çaba sarf edebiliriz. İspanya'nın Medeniyetler Arası İttifak girişiminin merkezini İstanbul'a taşıma önerisi oldu. Bu öneriyi de dikkatli bir şekilde değerlendiriyoruz, BM'yle beraber değerlendirerek belki İstanbul'a bu merkezi taşıyız eğer BM de arzu ederse çünkü İstanbul'umuz da hoşgörü şehridir, tüm Türkiye'nin olduğu gibi, tüm Anadolu'nun olduğu gibi; farklı dinlerin, farklı medeniyetlerin tarihten bu yana yaşadığı bir şehirdir. Zaten İstanbul'umuzu New York, Cenevre ve Viyana'dan sonra Birleşmiş Milletlerin önemli bir bölgesel merkezi yapmak için çalışmalarımız epeydir devam ediyor, çok sayıda BM kurumu Ankara ve İstanbul'a biliyorsunuz taşındı ve şimdi büyük bir bina ya da arazi bakıyoruz ki BM için büyük bir bina inşa edelim ve tüm BM kurumlarını da bir çatı altında toplayalım.

Ben sözlerimi burada sonlandırmak istiyorum, daha çok soru-cevap şeklinde siz değerli milletvekillerimizin önem verdiği konuları birlikte değerlendirme arzusundayım. Bu fırsat için Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Dışışleri Bakanı, teşekkür ediyoruz. Gerçekten bizim için bu onur oldu, bu ilk söyleminizdeki verdiğiniz bilgiler yararlı.

Basınımıza teşekkür ediyorum, bundan sonraki bölümünü daha rahat bir ortamda soru-cevap şeklinde gerçekleştireceğiz.

(Toplantının bu bölüm tutanakları basına kapalıdır)

Basına açık bölümün bitiş saati:11.23

